

دانشگاه صنعتی امیر کبیر
(پلی تکنیک تهران)

دانشکده مهندسی انرژی و فیزیک

دفتر چه گزارش کار

آزمایشگاه فیزیک 2

نکته 1: دفترچه گزارش کار شامل دو بخش-1 و بخش-2 می باشد. که باید بخش-1 (پیش گزارش) قبل از جلسه آزمایش و بخش-2 (نتایج آزمایش) در جلسه بعد آزمایش، تنظیم و تحويل مربی گردد.

نکته 2: گزارش کار باید با خود کار تنظیم و منحنی ها با مداد ترسیم گردد (پرینت قابل قبول نیست).

بخش-1	آزمایش ۱ : تعیین مقاومت درونی منبع تغذیه	
شماره دانشجوئی:	نام و نام خانوادگی:	
نام مربی:	روز و ساعت آزمایشگاه:	

● هدف آزمایش:

● وسایل آزمایش:

● تئوری آزمایش (با ترسیم مدار الکتریکی):

● روش انجام آزمایش:

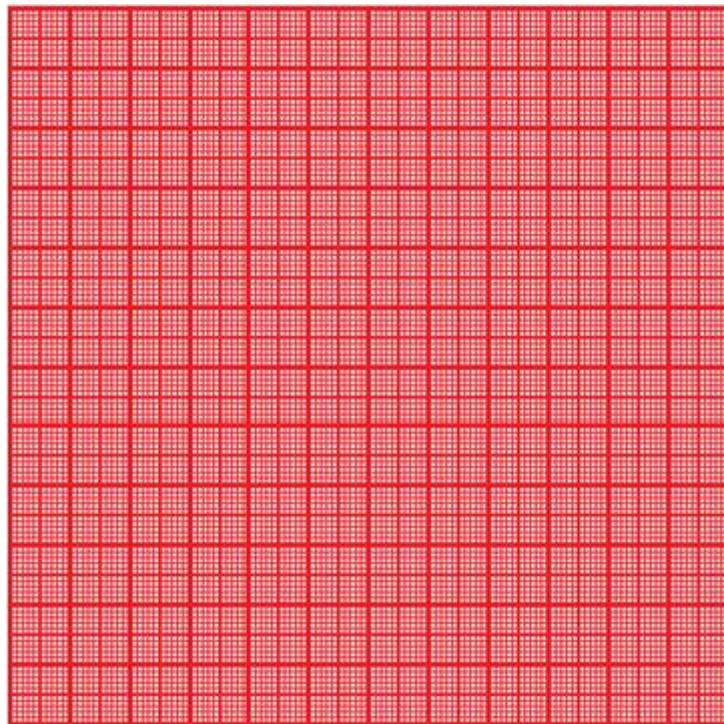
بخش - 2	آزمایش 1 : تعیین مقاومت درونی منبع تغذیه	
شماره دانشجویی:		نام و نام خانوادگی:
نام مربی:		روز و ساعت آزمایشگاه:

● جدول زیر را تکمیل کنید:

$E \pm \Delta E = \dots \pm \dots$					
$R \pm \Delta R(\Omega)$	$V(v)$	$\frac{1}{R}(\Omega^{-1})$	$\frac{1}{V}(v^{-1})$	$r(\Omega)$	$\bar{r} \pm \overline{\Delta r}(\Omega)$
					● یک نمونه از محاسبات را انجام دهید:

● مقاومت درونی منبع تغذیه را با استفاده از روش محاسباتی (تعیین میانگین کمیت و میانگین خطای مطلق، $(\bar{r} \pm \overline{\Delta r})(\Omega)$) گزارش کنید و درون جدول ثبت کنید.

● نمودار $\frac{1}{V}$ بر حسب $\frac{1}{R}$ را رسم کنید:

● با استفاده از شبیه مقدار مقاومت درونی منبع تغذیه ۲ را تعیین کنید.

r=

● جواب به سوالات:

1- چرا در این آزمایش از مقاومتهای کوچک (زیر 10 اهم) استفاده می شود؟

2- آیا سلکتور منبع تغذیه را تغییر دهیم مقاومت درونی منبع تغذیه تغییر می کند؟

3- آیا با اهم متر می توانیم مقاومت درونی منبع تغذیه را به طور مستقیم اندازه گیری کنیم؟

● در مورد نتایج بدست آمده بحث کنید:

بخش - 1	آزمایش 2 : تعیین مقاومت درونی ولنتر	
شماره دانشجوئی:	نام و نام خانوادگی:	
نام مربی:	روز و ساعت آزمایشگاه:	

● هدف آزمایش:

● وسایل آزمایش:

● تئوری آزمایش (با ترسیم مدار الکتریکی):

● روش انجام آزمایش:

بخش - 2	آزمایش 2 : تعیین مقاومت درونی ولتمتر	
شماره دانشجویی:		نام و نام خانوادگی:
نام مربی:		روز و ساعت آزمایشگاه:

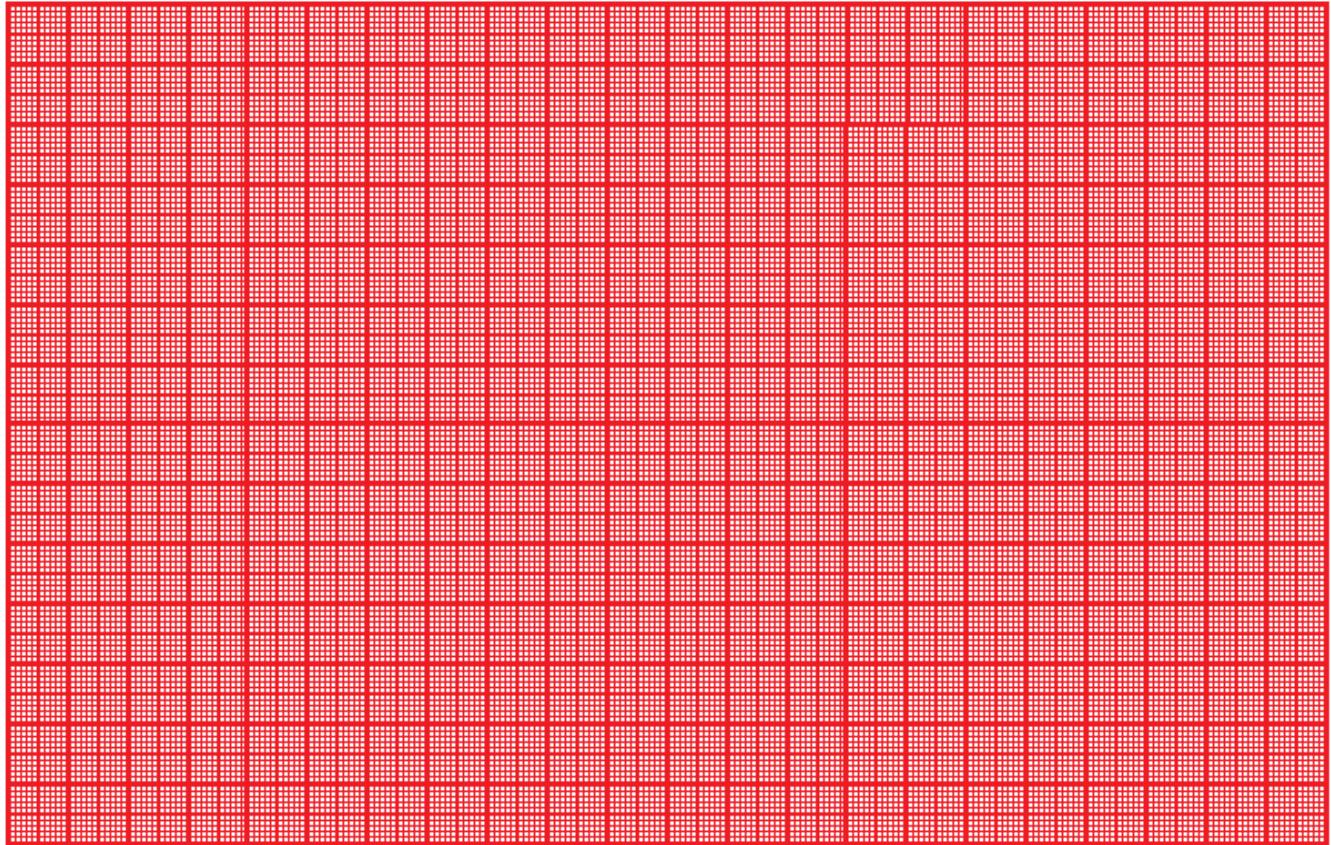
● جدول زیر را تکمیل کنید:

$E \pm \Delta E = \dots \pm \dots$				
$R \pm \Delta R(M\Omega)$ (کد رنگی)	V(v)	$\frac{1}{V}(v^{-1})$	$R_V(M\Omega)$	$\overline{R_V} \pm \overline{\Delta R_V}(M\Omega)$

● یک نمونه از محاسبات را انجام دهید:

● مقاومت درونی ولتمتر را با استفاده از روش محاسباتی (تعیین میانگین کمیت و میانگین خطای مطلق، $\overline{R_V} \pm \overline{\Delta R_V}$) گزارش کنید و درون جدول ثبت کنید.

● نمودار $\frac{1}{V}$ را بر حسب R روی کاغذ میلیمتری رسم کنید.

● از روی نمودار مقدار مقاومت درونی ولتمتر R_V (طول از مبدأ) را تعیین کنید.

$$R_V =$$

● بار دیگر با معلوم بودن E ، مقاومت درونی ولتمتر (R_V) را با استفاده از شیب خط گزارش کنید.

$$R_V =$$

● جواب به سؤالات:

1- آیا محدوده های مختلف ولتمنتر مقاومت درونی یکسانی دارند؟

2- چرا مقاومت R در مدار شکل 1 باید خیلی زیاد باشد؟

● در مورد نتایج بدست آمده بحث کنید:

بخش - 1	آزمایش 3 : تحقیق قوانین کریشهف
شماره دانشجوئی:	نام و نام خانوادگی:
نام مربی:	روز و ساعت آزمایشگاه:

● هدف آزمایش:

● وسایل آزمایش:

● تئوری آزمایش (با ترسیم مدار الکتریکی):

● روش انجام آزمایش:

آزمایش 3 : تحقیق قوانین کریشهف	بخش - 2
شماره دانشجویی:	نام و نام خانوادگی:
نام موبی:	روز و ساعت آزمایشگاه:

● جداول زیر را با استفاده از روش های خواسته شده، تکمیل کنید:

جدول 1: مقادیر معلوم

$R_1 \pm \Delta R_1(\Omega)$ (کد رنگی)	$R_2 \pm \Delta R_2(\Omega)$ (کد رنگی)	$R_3 \pm \Delta R_3(\Omega)$ (کد رنگی)	$V_1 \pm \Delta V_1(v)$	$V_2 \pm \Delta V_2(v)$

● محدوده خطای جریان را با استفاده از روش لگاریتمی $\Delta I = \left(\frac{\Delta V}{V} + \frac{\Delta R}{R} \right) I$ محاسبه کنید، و در جدول 2 ثبت نمایید.

$$\begin{cases} \Delta I_1 = \\ \Delta I_2 = \\ \Delta I_3 = \end{cases}$$

جدول 2: تحقیق قوانین کریشهف با استفاده از نتایج قانون اهم

$V_{R1} \pm \Delta V_{R1}(v)$	$V_{R2} \pm \Delta V_{R2}(v)$	$V_{R3} \pm \Delta V_{R3}(v)$	$I_1 \pm \Delta I_1(\text{mA})$	$I_2 \pm \Delta I_2(\text{mA})$	$I_3 \pm \Delta I_3(\text{mA})$	$I_1 + I_2 - I_3$

جدول 3: تحقیق قوانین کریشهف با استفاده از اندازه گیری مستقیم

$I'_1 \pm \Delta I'_1(\text{mA})$	$I'_2 \pm \Delta I'_2(\text{mA})$	$I'_3 \pm \Delta I'_3(\text{mA})$	$I'_1 + I'_2 - I'_3$	$V_1 - V_2 - R_1 I'_1 + R_2 I'_2$	$V_2 - R_2 I'_2 - R_3 I'_3$

جدول 4: روش سه معادله و سه مجهول

I_1'' (mA)	I_2'' (mA)	I_3'' (mA)

جدول 5: مقایسه نتایج

$\frac{ I_1'' - I_1 }{I_1''} \times 100$	$\frac{ I_2'' - I_2 }{I_2''} \times 100$	$\frac{ I_3'' - I_3 }{I_3''} \times 100$
$\frac{ I_1'' - I_1' }{I_1''} \times 100$	$\frac{ I_2'' - I_2' }{I_2''} \times 100$	$\frac{ I_3'' - I_3' }{I_3''} \times 100$

● جواب به سوالات:

۱- قوانین کریشهف در حل معادلات مدار چه کمکی به ما می کنند؟

● در مورد نتایج بدست آمده بحث کنید:

بخش - 1	آزمایش 4 – پل و تستون	
شماره دانشجویی:		نام و نام خانوادگی:
نام مربی:		روز و ساعت آزمایشگاه:

● هدف آزمایش:

● وسایل آزمایش:

● تئوری آزمایش (با ترسیم مدار الکتریکی):

● روش انجام آزمایش:

بخش - 2	آزمایش 4 - پل و تستون	نام و نام خانوادگی:
	شماره دانشجویی:	
	نام مربی:	روز و ساعت آزمایشگاه:

(الف) پل و تستون

- مقدار مقاومتهای مجھول X_1 و X_2 که در اختیار دارید را با استفاده از کد رنگی خوانده و در جدول زیر ثبت کنید:
- مقدار مقاومتهای X_s و X_p را با استفاده از روابط زیر محاسبه و در جدول زیر ثبت کنید:

$$\begin{cases} X_s = X_1 + X_2 \\ \frac{1}{X_p} = \frac{1}{X_1} + \frac{1}{X_2} \end{cases}$$

- خطای مطلق آنها را با استفاده از روش لگاریتمی به دست آورید و آنها را بصورت زیر گزارش و در جدول ثبت کنید:

$$\begin{cases} X_s \pm \Delta X_s(\Omega) \\ X_p \pm \Delta X_p(\Omega) \end{cases}$$

- بار دیگر مقدار مقاومتهای مجھول X_1, X_2, X_s, X_p را با استفاده از دستگاه پل و تستون اندازه گیری و در جدول زیر ثبت کنید:

	$X \pm \Delta X(\Omega)$ (کد رنگی - تئوری)	$\frac{a}{b}$	$R(\Omega)$	$\frac{a}{b} R \pm \Delta X$ (دستگاه پل و تستون)
X_1				د
X_2				
X_s				
X_p				

ب) اندازه گیری مقاومت درونی گالوانومتر-پل کلوین

- مقاومت درونی گالوانومتر را با استفاده از پل کلوین محاسبه کنید:

$$X_G = \frac{a}{b} R =$$

- خطای مطلق آن را با استفاده از روش لگاریتمی به دست آورید و نهایتاً آن را بصورت زیر گزارش کنید:

$$X_G \pm \Delta X_G(\Omega) =$$

• جواب به سؤالات:

1- هر یک از نسبت های ممکن a/b برای اندازه گیری چه محدوده ای از مقاومت های مجهول مناسب می باشند؟

2- چهار مقاومت داریم که به ترتیب در حدود ۰.۴، ۸، ۱۵۹ و ۴۴۰۰ اهم می باشند. بهترین نسبت a/b را برای اندازه گیری این مقاومت ها تعیین کنید.

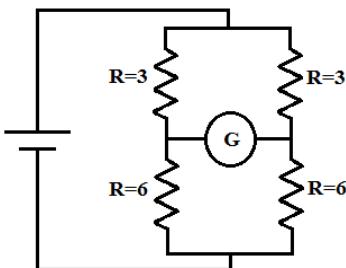
3- در صورتی که حداکثر مقدار مقاومت متغیر قادر به صفر کردن جریان آمپرمتر نباشد، چه راهکاری را پیشنهاد می کنید؟

4- نشان دهید هر گاه پل و تستون در حال تعادل باشد و جریانی از گالوانومتر عبور ننماید، اگر جای گالوانومتر و باطری با هم عوض شود، در این حالت نیز جریانی از گالوانومتر عبور نخواهد کرد.

5- در اندازه گیری مقاومت درونی گالوانومتر، مقادیر a و b برابر ۱۰۰۰ اهم اختیار شدند. علت را توضیح دهید.

6- چگونگی برقراری شرط تعادل را در مدار شکل (4) به طور کامل شرح دهید.

7- آیا شرط تعادل پل و تستون برای مدار زیر برقرار می باشد؟ چرا؟

• در مورد نتایج بدست آمده بحث کنید:

بخش - 1	آزمایش 5 : خازن 1	
شماره دانشجوئی:		نام و نام خانوادگی:
نام مربی:		روز و ساعت آزمایشگاه:

● هدف آزمایش:

● وسایل آزمایش:

● تئوری آزمایش (با ترسیم مدار الکتریکی):

● روش انجام آزمایش:

بخش - 2	آزمایش 5 : خازن 1	
شماره دانشجویی:		نام و نام خانوادگی:
نام مربی:		روز و ساعت آزمایشگاه:

$$\text{الف) تحقیق رابطه خطی } C = \frac{q}{v} \text{ و محاسبه ظرفیت خازن}$$

● ظرفیت خازن را در هر مرحله محاسبه کنید و در جدول 1 ثبت کنید:

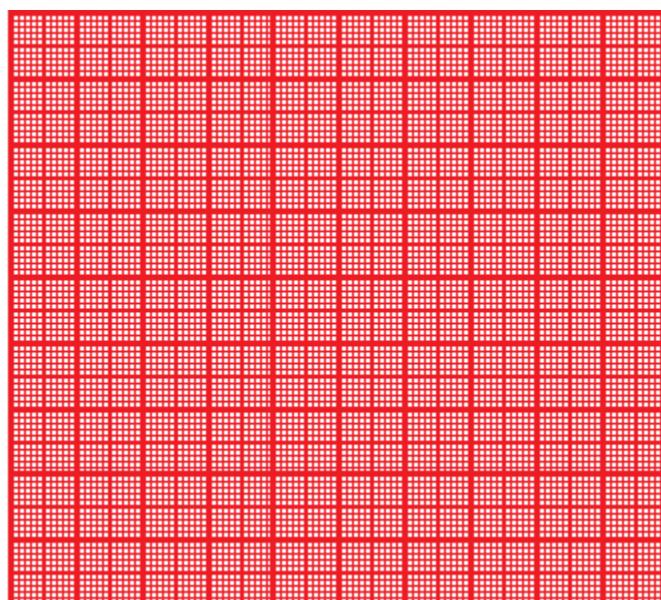
جدول 1

V(volt)	10	20	30	40	50
q(c)					
C(μ F)					
$\bar{C} \pm \Delta \bar{C}$ (μ F)					

● یک نمونه از محاسبات را انجام دهید:

● با استفاده از روش محاسباتی (تعیین میانگین کمیت و میانگین خطای مطلق، $\bar{C} \pm \Delta \bar{C}$) گزارش کنید و درون جدول 1 ثبت کنید:

● نمودار (q-V) رارسم کنید:

● با استفاده از شیب خط مقدار C را محاسبه نمایید:

$$C =$$

ب) بستگی ظرفیت خازن به فاصله صفحات

● ظرفیت خازن را در هر مرحله محاسبه کنید و در جدول 2 ثبت کنید:

جدول 2

	V(volt)	q(c)	C(μF)
d=3mm	100		
d=6mm	100		

● برای تحقیق درستی رابطه (7)، اینچنین عمل کنید:

$$\begin{cases} X = \frac{C_1}{C_2} = \\ Y = \frac{d_2}{d_1} = \end{cases}$$

$$\frac{|X - Y|}{X} \times 100 =$$

ج) بستگی ظرفیت خازن به مساحت صفحات فلزی

● ظرفیت خازن را در هر مرحله محاسبه کنید و در جدول 3 ثبت کنید:

جدول 3

	V(volt)	q(c)	C(F)
A _b = 0.08 m ²	100		
A _s = 0.04 m ²	100		

● برای تحقیق درستی رابطه (8)، اینچنین عمل کنید:

$$\begin{cases} X' = \frac{C_b}{C_s} = \\ Y' = \frac{A_b}{A_s} = \end{cases}$$

$$\frac{|X' - Y'|}{X'} \times 100 =$$

د) بستگی ظرفیت خازن به نوع دی الکتریک

- با استفاده از روابط موجود در دستور کار، کمیتهای K_g و K_r را نسبت به ضریب دی الکتریک K_w محاسبه کنید و در جدول 4 ثبت کنید:

جدول 4

	V(volt)	q(c)	C(μF)	K
(g) شیشه	100			
(r) پلاستیک	100			
(w) هوا	100			

● محاسبات را ارائه دهید:

$$\begin{cases} K_g = \frac{q_g}{q_w} = \\ K_r = \frac{q_r}{q_w} = \end{cases}$$

د) موازی بستن خازنها

جدول 5

	V(volts)	q (C)	C(μF)
صفحات Ab با عایق شیشه ای	100	$q_b =$	$C_b =$
صفحات As با عایق پلاستیکی	100	$q_s =$	$C_s =$
در حالت موازی	100	$q_t =$	$C_t =$

- برای تحقیق درستی رابطه $q_{t'} = q_s + q_b$ ، اینچنین عمل کنید:

$$\begin{cases} q_{t'} = q_s + q_b = \\ \frac{|q_{t'} - q_t|}{q_{t'}} \times 100 = \end{cases}$$

- برای تحقیق درستی رابطه $C'_t = C_b + C_s$ ، اینچنین عمل کنید:

$$\begin{cases} C'_t = C_b + C_s = \\ \frac{|C'_{t'} - C_t|}{C'_{t'}} \times 100 = \end{cases}$$

- با استفاده از نتایج بدست آمده در بخش (الف)، مقدار ϵ_0 را به دست آورید:

- در مورد نتایج بدست آمده بحث کنید:

بخش - 1	آزمایش 6 : خازن 2
شماره دانشجوئی:	نام و نام خانوادگی:
نام مربی:	روز و ساعت آزمایشگاه:

● هدف آزمایش:

● وسایل آزمایش:

● تعریف کمیت مورد اندازه گیری و تعیین واحد آن:

● تئوری آزمایش (با ترسیم مدار الکتریکی):

● روش انجام آزمایش:

بخش - 2	آزمایش 6 : خازن 2	نام و نام خانوادگی:
شماره دانشجویی:		نام موبی:
روز و ساعت آزمایشگاه:		

(الف) بررسی قطبیت (پلاریته) خازن

- اختلاف پتانسیل ها را در هر دو حالت، برای اولین خازنی که در اختیار دارید، اندازه بگیرید (اولین عددی که مشاهده می کنید را ثبت کنید):

$$\begin{cases} V_{AB} = \\ V_{BA} = \end{cases}$$

- اختلاف پتانسیل ها را در هر دو حالت، برای دومین خازنی که در اختیار دارید، اندازه بگیرید (اولین عددی که مشاهده می کنید را ثبت کنید):

$$\begin{cases} V'_{AB} = \\ V'_{BA} = \end{cases}$$

جواب به سوال 1- ولتاژ دو سر خازن شروع به افت می کند. چرا؟

جواب به سوال 2- دو سر ولتمتر را جا به جا کنید. چه تغییری در صفحه نمایش آن مشاهده می کنید؟

جواب به سوال 3- آیا پلاریته منبع تعذیب و خازن شارژ شده یکسان است؟

ب) اندازه گیری اختلاف پتانسیل دو سر خازنهای سری تسد

$$\begin{cases} V_{AB} = \\ V_{BC} = \\ V_{AC} = \end{cases}$$

جواب به سوال 4- چه رابطه ای بین ولتاژها وجود دارد؟

جواب به سوال 5- ولتاژها به چه نسبتی تقسیم شده اند؟

ج) شارژ خازن

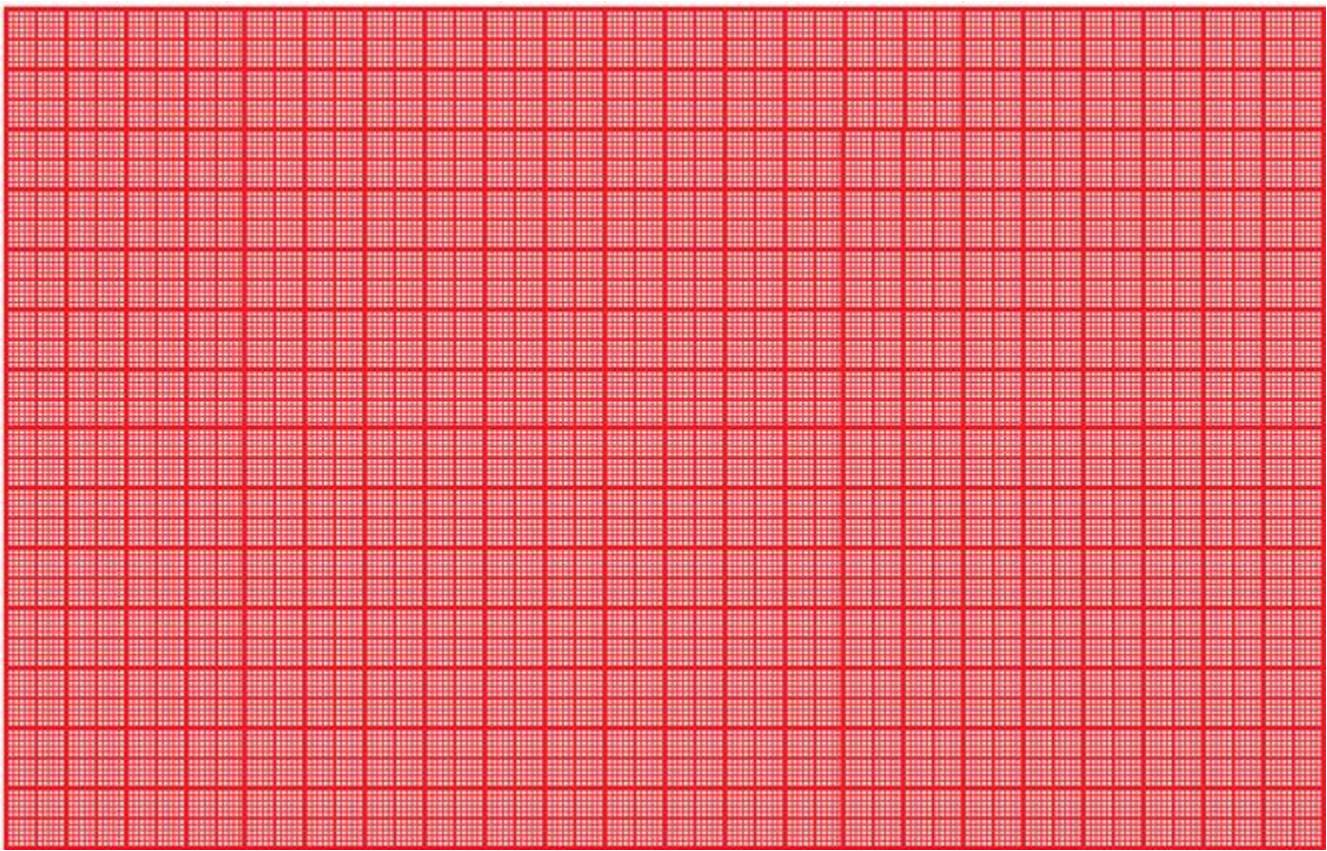
جدول 1: شارژ خازنهای C_1 و C_2

t(s)	C_1 خازن		C_2 خازن	
	$V_V(v)$	$V_{C1} = \varepsilon - V_V$	$V_V(v)$	$V_{C2} = \varepsilon - V_V$
0				
5				
10				
15				
20				
25				
30				
35				
40				
45				
50				
55				
60				
65				
70				
75				
80				
85				
90				
95				
100				
105				
110				
115				
120				
125				
130				
135				
140				
145				
150				
155				
160				
165				
170				

جدول 2: شارژ خازنهای C_s و C_p

t(s)	خازنهای سری		خازنهای موازی	
	$V_V(v)$	$V_s = \varepsilon - V_V$	$V_V(v)$	$V_p = \varepsilon - V_V$
0				
5				
10				
15				
20				
25				
30				
35				
40				
45				
50				
55				
60				
65				
70				
75				
80				
85				
90				
95				
100				
105				
110				
115				
120				
125				
130				
135				
140				
145				
150				
155				
160				
165				
170				

- نمودار ولتاژ خازن ها بر حسب زمان (V_C-t) را برای هر یک از حالت های بالا در یک دستگاه مختصات، جهت مقایسه رسم نمایید.

- ثابت زمانی τ_1, τ_s, τ_2 و τ_p را برای هر یک از منحنی ها به دست آورید.

$$\begin{cases} \tau_1 = \\ \tau_2 = \\ \tau_s = \\ \tau_p = \end{cases}$$

- مقدار مقاومت ولتمتر R_V را یک بار از روی منحنی خازن C_1 و بار دیگر از روی منحنی خازن C_2 ، با استفاده از رابطه $\tau=RC$ به دست آورید.

$$\begin{cases} R_{V1} = \\ R_{V2} = \\ \overline{R_V} = \end{cases}$$

- با فرض مجھول بودن ظرفیت خازن C_2 ، ظرفیت خازن را با استفاده از رابطه (5) محاسبه کنید:

$$C_2 =$$

- با استفاده از τ_p و τ_s ، مقدار ظرفیت خازن های معادل را در هر حالت به دست آورید.

$$\begin{cases} C_s = \frac{\tau_s}{R_V} = \\ C_p = \frac{\tau_p}{R_V} = \end{cases}$$

- روابط خازن های سری و موازی را تحقیق کنید (خطای نسبی هر یک را به دست آورید):

$$\begin{cases} C'_S = \frac{C_1 \times C_2}{C_1 + C_2} = \\ C'_P = C_1 + C_2 = \end{cases}$$

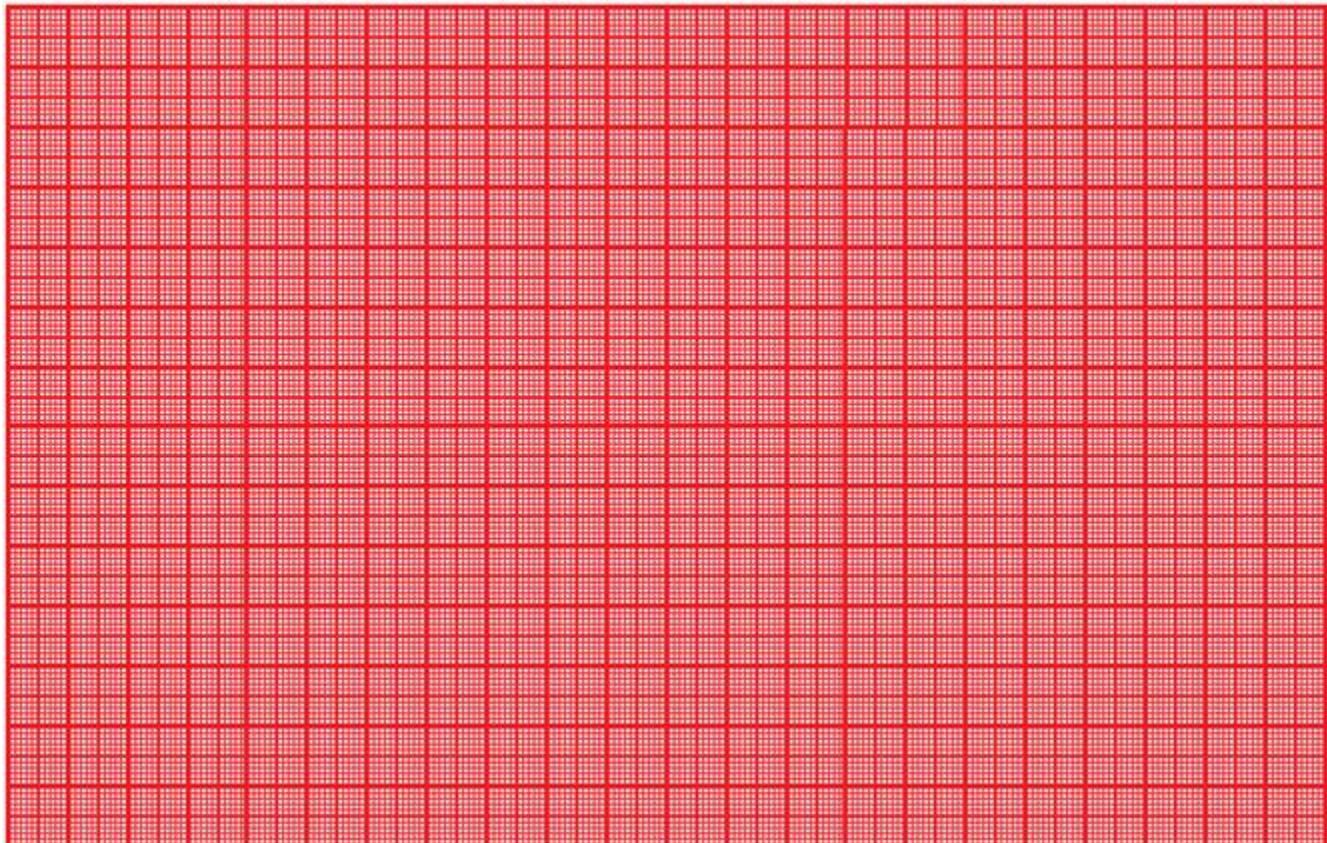
$$\begin{cases} \frac{|C'_S - C_S|}{C'_S} \times 100 = \\ \frac{|C'_P - C_P|}{C'_P} \times 100 = \end{cases}$$

د) دشارژ خازن

جدول 3

t(s)	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
V _{C1} (v)																			
V _{C2} (v)																			

نمودار تغییرات ولتاژ خازن بر حسب زمان (V_c - t) را در حالت دشارژ برای خازنهای C₁ و C₂ در یک دستگاه مختصات، جهت مقایسه رسم نمایید:

● ثابت زمانی های τ_1 و τ_2 را در حالت دشارژ از روی نمودار به دست آورید:

$$\begin{cases} \tau_1 = \\ \tau_2 = \end{cases}$$

جواب به سوال 6- در حالت شارژ خازن، آیا رابطه $\frac{\tau_p}{\tau_s} = \frac{C_p}{C_s}$ صادق است؟

جواب به سوال 7- نقش ولتمتر دیجیتالی در حالت شارژ و دشارژ خازن چیست؟

جواب به سوال 8- ثابت زمانی τ در حالت دشارژ را تعریف کنید.

جواب به سوال 9- آیا ثابت زمانی در حالت شارژ و دشارژ متفاوت است؟

● در مورد نتایج بدست آمده بحث کنید:

بخش - 1	آزمایش 7 : اسیلوسکوپ
شماره دانشجوئی:	نام و نام خانوادگی:
نام مربی:	روز و ساعت آزمایشگاه:

● هدف آزمایش:

● وسائل آزمایش:

● تعریف کمیت مورد اندازه گیری و تعیین واحد آن:

● تئوری آزمایش (با تشریح لامپ پرتو کاتدی):

● روش انجام آزمایش:

بخش - 2	آزمایش 7 : اسیلوسکوپ
شماره دانشجویی:	نام و نام خانوادگی:
نام مربی:	روز و ساعت آزمایشگاه:

(الف) اندازه گیری پتانسیل منبع- DC

$$V \pm \Delta V =$$

ب) اندازه گیری دامنه و مقدار ولتاژ مؤثر (V_{rms}) - منبع AC

$$V_{rms} \pm \Delta V_{rms} =$$

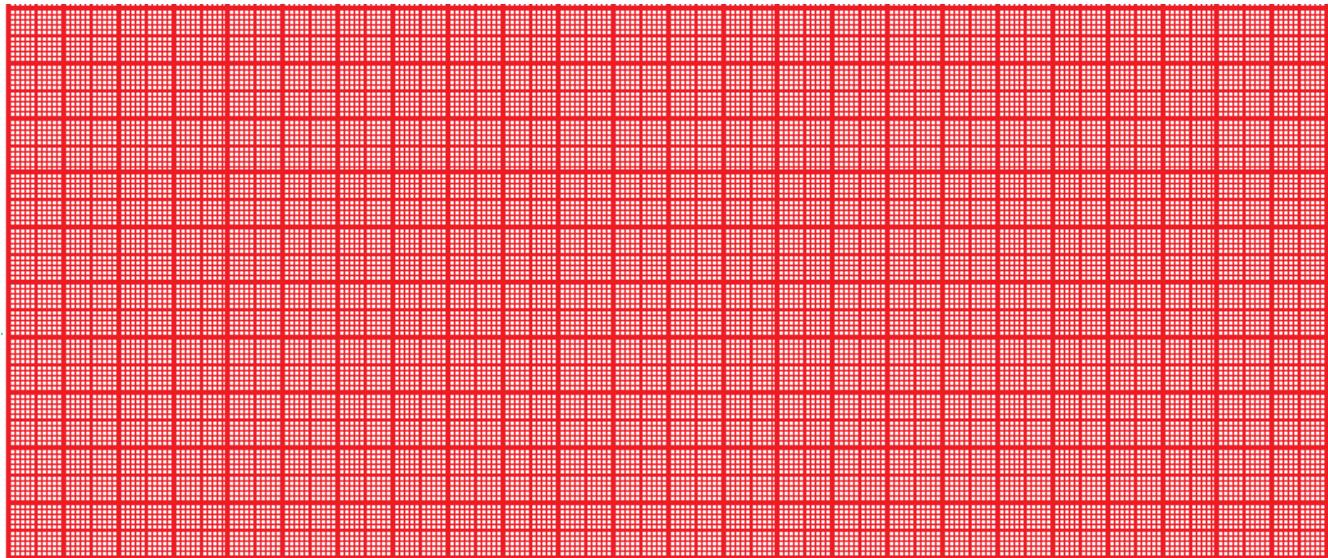
ج) اندازه گیری زمان تناوب و فرکانس

$$\begin{cases} T \pm \Delta T = \\ f \pm \Delta f = \end{cases}$$

د) محاسبه اختلاف فاز بر حسب فرکانس در مدار RC

f (HZ)	200	400	600	800	1000	1200	1400	1600	1800	2000	2200	2400
2A												
2B												
$\sin\theta = A/B$												

نمودار $\sin\theta$ بر حسب فرکانس رارسم کنید:

• اختلاف فاز (تجربی) مربوط به فرکانس 1500Hz را از روی نمودار به دست آورید:

● مقدار اختلاف فاز $\theta_{\text{تجربی}} - \theta_{\text{تئوری}}$ را از رابطه $\tan\theta = \frac{V_C}{V_R} = \frac{1}{RC\omega}$ به دست آورد و درصد خطای نسبی آنها را محاسبه کنید:

$$\left\{ \begin{array}{l} \theta_{\text{تجربی}} = \\ \theta_{\text{تئوری}} = \\ \frac{\left| \theta_{\text{تجربی}} - \theta_{\text{تئوری}} \right|}{\theta_{\text{تئوری}}} \times 100 = \end{array} \right.$$

۵) نحوه محاسبه فرکانس مجھول با استفاده از اشکال لیسازو

رابطه $\left(\frac{f_V}{f_h} = \frac{N_2}{N_1} \right)$ را برای یکی از اشکالی که در آزمایشگاه ایجاد کردید، تحقیق کنید:

• جواب به سؤالات:

۱- آیا می توان از اسیلوسکوپ برای اندازه گیری مستقیم شدت جریان استفاده نمود؟ چرا؟

۲- اشکال لیسازو را چگونه می توان تشکیل داد و برای اندازه گیری چه پارامترهایی به کار می روند؟

۳- علت اختلاف فاز θ در مدار چیست و تابع چه پارامترهایی است؟

۴- علت حضور مقاومت ۱۰۰۰ اهم در مدار چیست؟

5- رابطه (4) مربوط به اختلاف فاز را ثابت کنید.

6- با توجه به نتایج آزمایش (6) و این آزمایش، اثر خازن را در مدارهای ولتاژ متناوب و مستقیم با یکدیگر مقایسه کنید.

7- آیا در قرائت مقادیر A و B در بیضی نیازی به خرب Volt/Div وجود دارد یا خیر؟ چرا؟

8- با توجه به اشکال لیساژور چرا در یک مدار RC شکل حاصل در اسیلوسکوپ به صورت بیضی در می‌آید؟

● در مورد نتایج بدست آمده بحث کنید:

بخش - 1	آزمایش 8 : تحقیق قانون القای فارادی	
شماره دانشجوئی:		نام و نام خانوادگی:
نام مربی:		روز و ساعت آزمایشگاه:

● هدف آزمایش:

● وسائل آزمایش:

● تعریف کمیت مورد اندازه گیری و تعیین واحد آن:

● تئوری آزمایش (با ترسیم مدار الکتریکی):

● روش انجام آزمایش:

بخش - 2	آزمایش 8 : تحقیق قانون القای فارادی
شماره دانشجویی:	نام و نام خانوادگی:
نام موبی:	روز و ساعت آزمایشگاه:

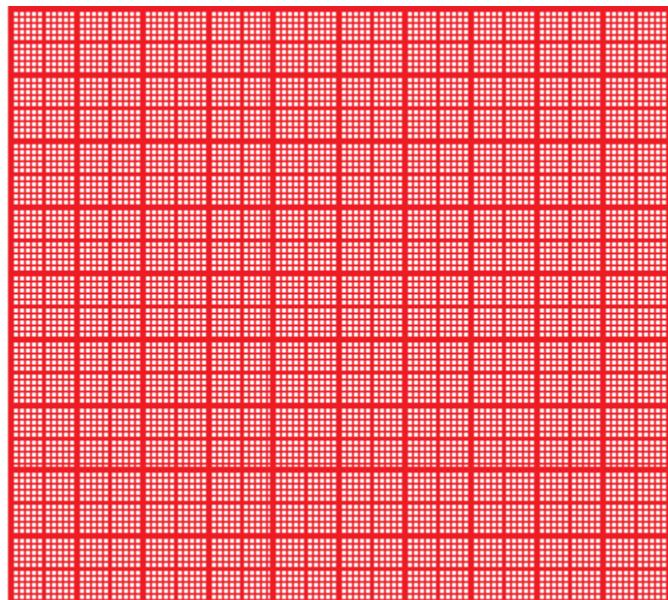
(الف) تحقیق بستگی نیروی محرکه القائی با فرکانس موج تحریک

● مطابق دستور کار عمل کرده و جدول 1 را کامل کنید:

جدول 1

f(Hz)	200	400	600	800	1000
dI(A)					
dt(S)					
dI/dt(A/S)					
$\varepsilon(v)$					

● منحنی ε بر حسب dI/dt را بر روی کاغذ میلیمتری رسم کنید:

● از روی نمودار مقدار M را محاسبه نموده و از آنجا مقدار μ_{01} را بدست آورید:

$$\begin{cases} M = \\ \mu_{01} = \end{cases}$$

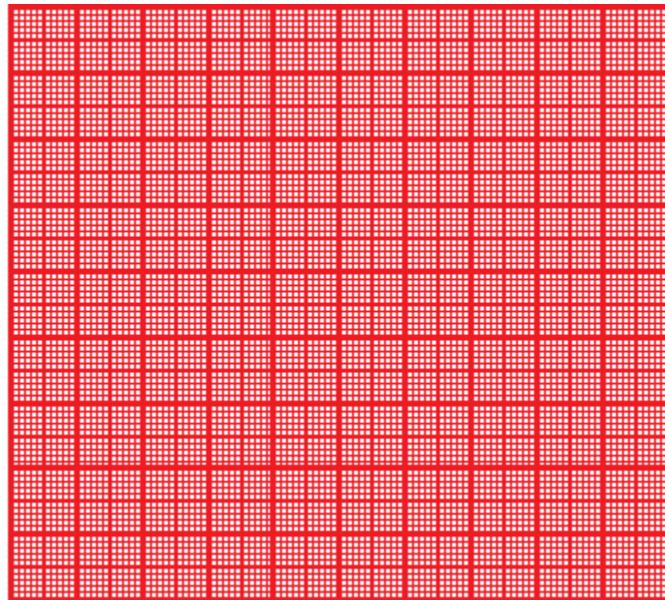
(ب) تحقیق بستگی نیروی محرکه القائی با دامنه موج تحریک

● مطابق دستور کار عمل کرده و جدول 2 را کامل کنید:

جدول 2

ولتاژ منبع	منبع 1/4	منبع 2/4	منبع 3/4	منبع 4/4
$dI(A)$				
$dt(S)$				
$dI/dt(A/S)$				
$\epsilon(v)$				

● منحنی ϵ بر حسب dI/dt را بر روی کاغذ میلیمتری رسم کنید:

● از روی نمودار مقدار M را محاسبه نموده و از آنجا مقدار μ_{02} را بدست آورید:

$$\begin{cases} M = \\ \mu_{02} = \end{cases}$$

با توجه به مقدار $(\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7})$, درصد خطای نسبی آنها را حساب کنید.

$$\frac{|\mu_{01} - \mu_{02}|}{\mu_0} \times 100 =$$

ج) اندازه گیری اختلاف فاز دو موج

● مطابق دستور کار عمل کرده و برای یک موج سینوسی اختلاف فاز دو موج را تعیین کنید:

$$\Delta\varphi =$$

• جواب به سؤالات:

1- علت اختلاف فاز بین ولتاژ القایی دو سر سیم‌لوله ثانویه و سیگنال ژنراتور را توضیح دهید.

2- علت حضور مقاومت ۱ اهمی در مدار چیست؟

3- چگونه می‌توان دامنه ولتاژ القایی ایجاد شده در سیم‌لوله ثانویه را تغییر داد؟

4- در اندازه گیری اختلاف فاز دو موج، شکل موج تشکیل شده در کانال ۱ و ۲ اسیلوسکوپ را از نظر دامنه و فرکانس با یکدیگر مقایسه نمایید.

5- اگر در بستن مدار قانون لنز مورد توجه قرار نگیرد چه تغییری در شکلها حاصل می‌شود؟

● در مورد نتایج بدست آمده بحث کنید:

بخش - 1	آزمایش ۹ : اندازه گیری میدان مغناطیسی زمین	
شماره دانشجوئی:		نام و نام خانوادگی:
نام مربی:		روز و ساعت آزمایشگاه:

● هدف آزمایش:

● وسائل آزمایش:

● تعریف کمیت مورد اندازه گیری و تعیین واحد آن:

● تئوری آزمایش (با ترسیم مدار الکتریکی):

● روش انجام آزمایش:

بخش - 2	آزمایش 9 : اندازه گیری میدان مغناطیسی زمین		
شماره دانشجویی:	نام و نام خانوادگی:		
نام مربی:	روز و ساعت آزمایشگاه:		

الف) حلقه بزرگ

● مطابق دستور کار عمل کرده و جدول 1 را برای حلقه بزرگ کامل کنید:

جدول 1: نتایج مربوط به حلقه بزرگ

دوران حول	$\varepsilon_{\max} (\text{v})$	T (s)	$a = \frac{2\pi^2 NR^2}{T} (m^2/s)$
x			
y			
z			

● با توجه به نتایج بدست آمده، اندازه میدان مغناطیسی و زاویه میل میدان مغناطیسی را تعیین کنید:

$$\begin{cases} B_{X1} = \\ B_{Y1} = \\ B_{Z1} = \end{cases}$$

$$\begin{cases} B_{e1} = \\ \psi_1 = \end{cases}$$

ب) حلقه کوچک

● مطابق دستور کار عمل کرده و جدول 2 را برای حلقه کوچک کامل کنید:

جدول 2 : نتایج مربوط به حلقه کوچک

دوران حول	$\varepsilon_{\max} (\text{v})$	T (s)	$a = \frac{2\pi^2 NR^2}{T} (m^2/s)$
x			
y			
z			

● با توجه به نتایج بدست آمده، اندازه میدان مغناطیسی و زاویه میل میدان مغناطیسی را تعیین کنید:

$$\begin{cases} B_{X2} = \\ B_{Y2} = \\ B_{Z2} = \end{cases}$$

$$\begin{cases} B_{e2} = \\ \psi_2 = \end{cases}$$

● نتایج را با یکدیگر مقایسه نمایید:

$$\begin{cases} \frac{|B_{e2} - B_{e1}|}{\bar{B}_e} \times 100 = \\ \frac{|\psi_2 - \psi_1|}{\bar{\psi}} \times 100 = \end{cases}$$

● در مورد نتایج بدست آمده بحث کنید:

بخش - 1	آزمایش 10 : مگنتومتر
شماره دانشجوئی:	نام و نام خانوادگی:
نام مربی:	روز و ساعت آزمایشگاه:

● هدف آزمایش:

● وسایل آزمایش:

● تعریف کمیت مورد اندازه گیری و تعیین واحد آن:

● تئوری آزمایش (با ترسیم مدار الکتریکی):

● روش انجام آزمایش:

بخش - 2	آزمایش 10 : مگنتومتر	نام و نام خانوادگی:
	شماره دانشجویی:	
	نام مربی:	روز و ساعت آزمایشگاه:

● مطابق دستور کار عمل کرده و جدول زیر را تکمیل کنید:

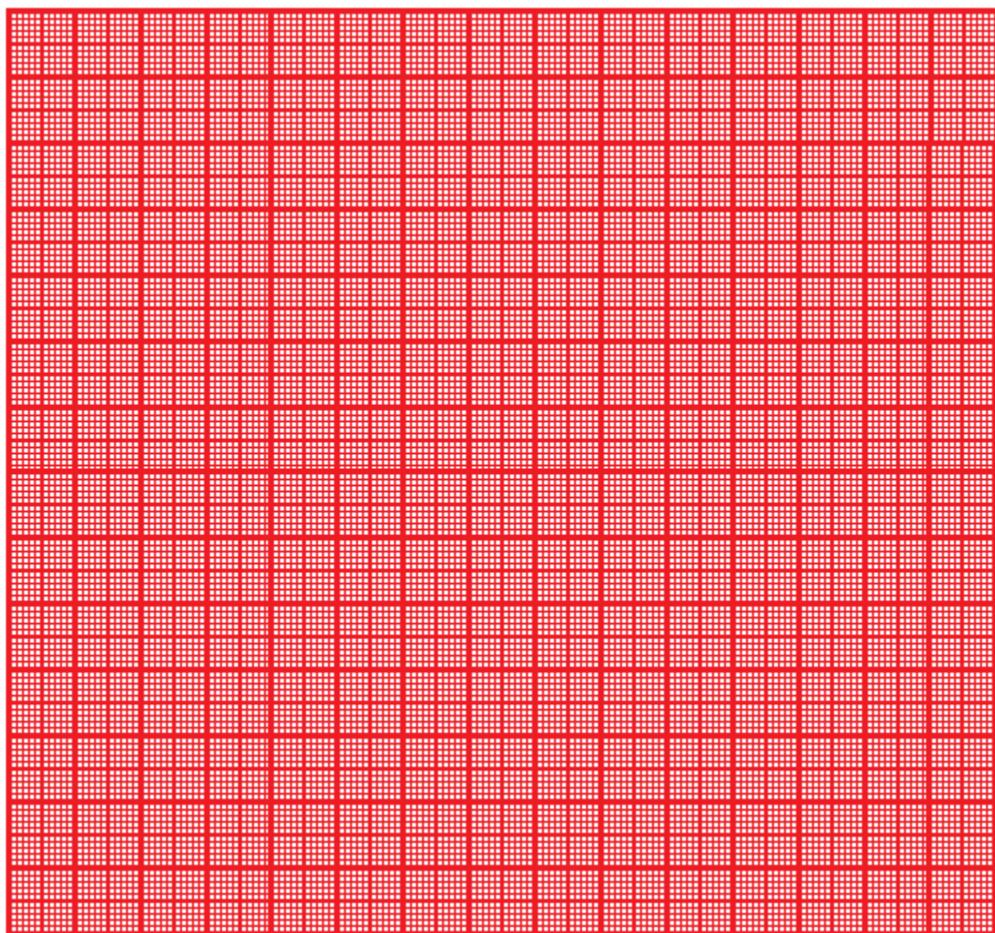
$I(A)$	$\theta(cm)$	$H(A/m)$	$B=\lambda\theta (T)$	$\mu(H)=B/H$
0.05				
0.10				
0.15				
0.20				
0.25				
0.30				
0.35				
0.40				
0.45				
0.50				
0.60				
0.70				
0.80				
0.90				
1.00				
1.10				
1.20				
1.30				
1.40				
1.50				

● کمیتهای زیر را تعیین کنید:

$$\begin{cases} \theta_0 = \\ \beta = \\ \lambda = \end{cases}$$

● نمودار (B-H) و (H-μ) را بر روی یک کاغذ میلیمتری رسم کنید:

راهنمایی: برای انجام این کار، کمیت B را بر روی محور عمودی سمت چپ قرار دهید و کمیت μ را بر روی محور عمودی سمت راست قرار دهید.

جواب به سؤالات:

1- چرا تنها در لحظات قطع و وصل کلید، گالوانومتر بالستیک جریانی را در مدار ثانویه نشان می دهد؟

2- اگر هسته آهنی در داخل سیم پیچ وجود نداشت منحنی B-H به چه شکل می بود؟

3- در اواخر آزمایش هنگامی که جریان از 1 آمپر تجاوز می کند، تغییر H تغییر زیادی را در B ایجاد نخواهد کرد. علت این امر چیست؟

4-پس از رسم منحنی H نسبت به I به این نتیجه می‌رسید که ضریب نفوذ H هسته آهنی مقدار ثابتی نمی‌باشد. توجیه فیزیکی این مورد چیست؟

5-با توجه به اینکه (θ) زاویه انحراف می‌باشد، آیا اندازه گیری انحراف لکه گالوانومتر بر حسب میلیمتر صحیح می‌باشد؟ چرا؟

6-چرا با گذاشتن هسته آهنی جریان القائی در سیم پیچ ثانویه افزایش می‌یابد؟

7-چرا در ابتدای آزمایش، مقدار جریان با گامهای 0.05 آمپر افزایش می‌یافت؟

8-در ایجاد میدان B چه عاملی بیشترین اثر را دارد؟

9-نقش مترونوم در طول آزمایش چیست؟

● در مورد نتایج بدست آمده بحث کنید: